

Jubileum-Uitgave

Verschenen als speciaal
nummer van het tijdschrift

De Tropische Natuur

ter gelegenheid van het
vijfentwintigjarig bestaan
van de
Nederlandsch Indische
Natuur-Historische Vereeniging
en haar maandblad

December 1936

N. V. Boekhandel en Drukkerij Visser & Co.
Batavia-Centrum

INHOUD.

Redactie, Een woord ter inleiding	1
SLOOTEN, D. F. VAN, De Nederlandsch Indische Natuur-Historische Vereeniging en De Tropische Natuur	3
OB DAM, J., Een terugblik	8
BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, R. C., Hoe Tjadasmalang tot natuurschat bevorderd werd. Herinneringen aan een stuk opbruisend natuurleven.	11
DELSMAN, H. C., Bewaakt de moeder-krokodil haar eieren?	14
FREY-WYSSLING, ALB., Over de beteekenis van de extraflorale nectariën	16
ROEPKE, Prof. Dr W., Van een merkwaardige plant en een merkwaardig insect. <i>Euonymus japonicus</i> THBG. en <i>Hyponomeuta antistatica</i> MEYR. in Midden- Java	20
DOCTERS VAN LEEUWEN, W. M., Kiemplanten van Loranthaceae op bladeren	24
NEUMANN VAN PADANG, Dr M., Het Diëng gebergte	27
HARDENBERG, J. D. F., Over giftige kwallen	36
STEUP, F. K. M., Vegetatieschetsen uit Celebes	41
LEEFMANS, S., Het palissaden-rupsje (<i>Endozestis atmanthes</i> MEYR.).	45
POSTHUMUS, O., Nog een jubilaris.	48
JACOBSON, EDW., Reuzenslangen en hun prooi	49
BACKER, C. A., Verwilderingscentra op Java van uitheemsche planten.	51
MEER MOHR, J. C. VAN DER, Faunistisch onderzoek van eenige grotten op Sumatra's Oostkust en Tapanoeli	60
VOOGD, C. N. A. DE, Naar de slijkvulkanen van Poelau Semaoe	68
SMITH, J. J., Dwerg-kemoening	73
COOMANS DE RUITER, L., Over ooruiltjes en vischuilten	74
BREMEKAMP, C. E. B., Over zaden, die van het gewone type afwijken, en over broedknoppen, die aan zaden doen denken.	77
HOGERWERF, A., Met de camera naar de nimmerzatten	83
PIJL, J. VAN DER, Dubbele zaadverspreiding (diplochorie) bij <i>Mimosa</i> , <i>Termin- alia</i> , <i>Calophyllum</i> en <i>Hernandia</i>	97
LIEFTINCK, M. A., Zon, water en libellen	100
STEENIS, C. G. G. J. VAN, Landschap en flora in Indramajoe.	111
RAPPARD, F. W., Een schildpaddenstrand in het wildreservaat Zuid-Sumatra	124
DAMMERMAN, K. W., Enkele gegevens over de tropische bodemfauna.	127
COOMANS DE RUITER, L., Het goedverborgen nest van den bastaard-honingvogel (<i>Anaimos xanthopygius</i> (SALV.))	132
COOMANS DE RUITER, L., Het Indisch vliegend hert (<i>Eurytrachelus bucephalus</i> PERTY)	134

EEN WOORD TER INLEIDING.

De traditie wil, dat er bij feestelijke gelegenheden of gedenkwaardige gebeurtenissen, welke op het Vereenigingsleven betrekking hebben, door de Redactie van De Tropische Natuur wordt zorg gedragen voor een verklaring aan de lezers van het tijdschrift, ter verduidelijking van hetgeen er op dat oogenblik in de Vereeniging omgaat.

Indien het personen geldt, die ons zijn ontvallen, of ook diegenen, wier eigenschappen op een bijzonder oogenblik in het middelpunt onzer belangstelling zijn komen te staan, spreekt het haast vanzelf, dat een Redactie die taak gaarne en met overtuiging ten uitvoer brengt.

Thans is het 't tijdschrift zelf, dat gelouterd door zijn 25 jaren, moedig voor het voetlicht treedt met een Jubileum-uitgave, welke der Redactie eigenlijk zoo na aan het hart ligt, dat zij er gaarne eenige woorden aan wijdt.

Dit zijn dan allereerst woorden van hartelijken dank aan de trouwe medewerkers, die, gehoor gevend aan den oproep een zilveren feest te vieren, zonder aarzelen naar de pen grepen en al schrijvende herinneringen opdiepten aan een schoonen tijd, — met geen andere bedoeling overigens dan anderen deelgenoot te maken van datgene, wat hen eens de dagelijksche beslommeringen deed vergeten en in oogenblikken van intens natuurgenoet hun aandacht in beslag nam.

Dank ook aan de Uitgeefster, de fa. VISSER & Co. te Batavia C., wie geen moeite te veel is geweest aan onze wenschen tegemoet te komen, en die het kloeke besluit nam, met den overgang in het tweede tijdperk van haar bestaan, De Tropische Natuur een moderner aanzien te geven.

Velen zijn heengegaan, die vroeger hun beste krachten aan ons tijdschrift hebben gegeven en jongeren namen hun plaats in, bezielde met het zelfde enthousiasme als hun voorgangers. Zoo trachten ook wij voort te gaan op den eenmaal ingeslagen weg, ter verrijking van anderen en van onszelfen.

Moge deze feestelijke uitgave een even gastvrij onthaal vinden als het maandblad zelf, dat, naar onze overtuiging, met aller medewerking een schoone toekomst tegemoet gaat.

DE REDACTIE VAN DE TROPISCHE NATUUR.

DE NEDERLANDSCHINDISCHE NATUUR-HISTORISCHE VEREENIGING EN DE TROPISCHE NATUUR.

„Het arbeidsveld van een Natuurhistorische Vereeniging ligt voornamelijk buiten en haar werk is met eigen oogen leeren zien”.

„Zelf zien moeten de leden beoefenen, en wel *beoefenen*, omdat de meesten onzer in de levende natuur nog te weinig opmerken en veel schoons en merkwaardigs voorbijgaan”.

„Waar geen populaire lectuur is, daar groeit geen belangstelling en waar geen belangstelling is, kan men niet beginnen aan het uitgeven van populaire lectuur”.

Zij, die 25 jaar geleden in de constitueerende Algemeene Vergadering van Zondag 27 Augustus 1911 het bovenstaande formuleerden, hebben daarmede in weinig woorden weergegeven wat de kern is en blijft van een Natuurhistorische Vereeniging en welke 3-éénheid de richtsnoer zijn moet voor hen, aan wie de leiding van zoo'n Vereeniging wordt toevertrouwd: belangstelling — zelf zien en eigen oefening — populaire lectuur. Het opwekken en ontwikkelen van belangstelling, het op eigen gelegenheid waarnemen en bestudeeren van de Natuur, het beschikbaar stellen van populair-wetenschappelijke werkjes, zij waren (en zijn) dan ook doorlopend het uitgangspunt geweest . . . en een bron van zorgen voor alle leden van het Bestuur, wier uiteindelijke belooning, ondanks die zorgen, toch voldoening en succes is geworden. Het floreerende, thans 25 jaar oude tijdschrift getuigt van dat succes; de geschiedenis der Vereeniging en van haar orgaan getuigen van die zorgen!

Wanneer in het navolgende een tipje wordt opgelicht van de sluier, welke de vroegere gebeurtenissen voor de tegenwoordige leden aan het oog onttrokken houdt, verwachte men niet een chronologisch relaas van al hetgeen de afgelopen 25 jaar voor Vereeniging en tijdschrift aan lief en leed heeft opgeleverd. Veeleer verdient het aanbeveling op datgene het licht te laten vallen, wat voor den bloei en groei van onze Vereeniging en het tijdschrift een quintessence is gebleken, als ook op de conclusie, welke daaruit te trekken valt.

Vóóraf echter een enkel woord over het ontstaan der N.I.N.H.V. in verband met haar maandblad.

In tegenstelling met hetgeen wel eens wordt beweerd, nl. dat het tijdschrift de kern is geweest, waaruit de Vereeniging is ontstaan, dat het blad er dus eerder was dan de Vereeniging, kan aan de hand van de notulen der eerste vergadering aangetoond worden, dat er „den laatsten tijd, zoo b.v. op de laatste excursiën der jonge vereeniging, groote belangstelling bleek voor de levende natuur in Indië”. Het is dus deze belangstelling geweest, welke na eenigen tijd leidde tot de oprichting op 27 Augustus 1911 van de N.I.N.H.V. En „om een band tusschen de leden dezer vereeniging te vormen, om elkaar in te lichten over vondsten en waarnemingen in de levende natuur”, was er een tijdschrift noodig. Dit is trouwens een logische ontwikkelingsgang, welke tot hier toe dan ook

parallel verloopt met dien van onze zustervereniging in Holland en De Levende Natuur.

De verdere ontwikkeling van beide verenigingen echter had plaats langs geheel verschillende banen. De N.H.V. in Holland heeft haar ontstaan te danken gehad aan een samengaan van de bestaande plaatselijke clubs, welke de belichaming waren van een groote belangstelling op natuurhistorisch gebied, gegroeid uit reeds aanwezige populaire literatuur. De ontwikkeling van de N.I.N.H.V. laat hiervan een nagenoeg omgekeerd beeld zien: de bestaande belangstelling vroeg om een centrale leiding bij het beoefenen en genieten van de levende tropische Natuur; eerst veel later is de populaire literatuur verschenen, lang na de oprichting van De Tropische Natuur, welk tijdschrift gedurende 14 jaar het eenige was, wat er op dit gebied bestond.

Uit de Vereeniging met haar algemeene leden ontstonden zeer langzaam de Afdeelingen met haar afdeelings- en adspirant-leden, elk onder eigen Bestuur, doch tezamen één groot verband vormend. In haar allereerste levensjaar was de Vereeniging uitsluitend samengesteld uit leden van Batavia, welke zich eerst in 1919 vereenigden tot een afzonderlijke Afdeeling met een eigen Bestuur: tot zóó lang was het Hoofdbestuur tevens Bestuur der Afdeeling Batavia geweest.

Het is uit de oprichtings- en opheffingsdatums der verschillende Afdeelingen, dat men zich eenigszins een beeld kan vormen van de ups en downs, welke de Vereeniging in de afgeloopen jaren heeft doorgemaakt. Daarom moge hier een overzicht volgen van de Afdeelingen, niet alleen zooals zij thans bestaan, doch ook van die, welke in vroeger tijd geweest zijn als „ships that pass in the night”, maar toch ééns het hare hebben bijgedragen tot de ontwikkeling der Vereeniging, zooals deze thans is.

Batavia: 1911 — heden.
 Buitenzorg: 1912 (1917) — heden ¹⁾.
 Bandoeng: 1912 — heden.
 Fort de Kock: 1917 — 1927 (1929).
 Padang: 1917 — 1919 ²⁾.
 Tasikmalaja: 1919 — 1922.
 S. O. K.: 1919 — 1924.
 Djocja: 1919 — 1922.
 Kediri: 1922 — 1932 — heden ³⁾.
 Soerabaja: 1923 — heden.
 Djombang: 1927 — heden.
 Malang: 1928 — heden.
 Probolinggo: 1928 — 1934; 1936 — heden ⁴⁾.

Medan: 1928 — heden.
 Modjokerto: 1929 — 1933.
 Palembang: 1929 — 1932.
 Semarang: 1929 — heden.
 Soekaboemi: 1929 — 1929.
 Besoeki: 1930 — heden.
 Perlak: 1930 — 1931.
 Tegal: 1931 — 1932.
 Solo: 1931 — 1934.
 Pematang Siantar: 1932 — heden.
 Loemadjang: 1934 — 1934.
 Tjepoe: 1934 — heden.

Uit dit lijstje blijkt, dat er in de afgeloopen 25 jaar 25 Afdeelingen hebben bestaan, van welke er thans nog 13 in leven zijn. De meeste dezer laatste hebben een betrekkelijk lang leven achter zich, zoodat hun bestaan verzekerd mag heeten. Echter moet ook geconstateerd worden, dat de levensduur der 12 Afdeelingen, welke grooten-

¹⁾ De oprichting van een Afd. te Buitenzorg staat 2 keer vermeld in de Notulen; heeft Buitenzorg tusschen 1912 en 1917 wellicht een periode van rust doorgemaakt?

²⁾ De afd. Padang was Juli 1919 door vertrek van S. LEEFMANS zonder Bestuur. Noch in de Notulen, noch in De Tropische Natuur werd sinds dien iets van deze Afdeeling vernomen.

³⁾ Geslaagde pogingen tot hernieuwde oprichting hadden plaats in het jaar der opheffing.

⁴⁾ Probolinggo was dus een kort oogenblik van het tooneel verdwenen.

deels spoedig, soms zelfs zeer spoedig te gronde zijn gegaan, duidelijk aanwijst, dat de grens van het mogelijke t.o.v. het oprichten van Afdeelingen bereikt is: het in het leven roepen van nieuwe, levenskrachtige Afdeelingen moet practisch uitgesloten worden geacht. Opvallend is, dat het op Borneo nimmer kwam tot de oprichting van één of meer Afdeelingen; wellicht dat in deze richting nog het een en ander bereikt kan worden. Overigens wijst het lijstje m.i. duidelijk de richting aan, waarin zal moeten worden voortgewerkt: een vermeerdering van het aantal algemeene leden te zamen met de consolidatie der bestaande Afdeelingen behoort de toekomstige richtsnoer der Vereeniging te zijn. Wanneer dit als juist wordt aangenomen, wordt der Vereeniging tegelijkertijd de weg gewezen, welken zij verder te volgen heeft: dit is de weg van belangstelling wekken voor de tropische Natuur door het beschikbaarstellen van populaire literatuur, als ook door het houden van excursies, lezingen, tentoonstellingen e.d.m. Nòg een stap verder gaande met onze conclusies, komen wij dus tot de erkenning, dat de Vereeniging steeds deze richting en daarmee den juisten weg heeft bewandeld. Laat zij dus blijven volharden bij haar beproefde werkwijze, daarbij misschien wat meer haar aandacht bepalende bij de uitbreiding van het aantal algemeene leden. Een niet levenskrachtige nieuwe Afdeeling sleept bij haar overlijden de leden mee in het graf der verloren maandblad-abonnementen; zelden toch zal een aantal leden der opgeheven Afdeeling tot algemeene leden worden. Zonder de Afdeelingen te kort te doen, mag toch worden erkend, dat de groep der algemeene leden een niet minder belangrijk en krachtig onderdeel van de Vereeniging vormt, zoowel als een noodzakelijke bestaansvoorwaarde voor het maandblad. — Van de 600 leden zijn er 180 algemeene leden, d.i. 3 op 10.

Juist thans kan de Vereeniging een nieuwen toevloed van algemeene leden uitstekend gebruiken, hetgeen na 5 jaren malaise begrijpelijk is. Letten wij eens op het verloop van de aantallen leden gedurende de verstreken 25 jaar, dat evenals het verloop der Afdeelingen ons eenigszins een inzicht geeft in de geschiedenis der Vereeniging.

Jan. 1912 : 256.	Dec. 1917 : $\pm$ 600.	Dec. 1928 : ruim 900.
Dec. 1912 : 394.	Jan. 1919 : $\pm$ 575.	Dec. 1929 : ruim 1000.
April 1915 : 260.	Oct. 1919 : $\pm$ 800.	Dec. 1930 : $\pm$ 850.
Juni 1915 : 291.	Jan. 1920 : $\pm$ 830.	Dec. 1931 : $\pm$ 700.
Dec. 1915 : 383.	Jan. 1923 : $\pm$ 640.	Dec. 1933 : $\pm$ 650.
Maart 1916 : 423.	Dec. 1924 : $\pm$ 600.	Jan. 1935 : $\pm$ 600.
Jan. 1917 : 412.	Dec. 1925 : $\pm$ 550.	Jan. 1936 : $\pm$ 560.
Maart 1917 : 479.	Dec. 1926 : $\pm$ 750.	Dec. 1936 : $\pm$ 600.

Sinds April 1915 heeft de Vereeniging dus een regelmatigen groei gekend, tot de oeconomisch magere jaren 1922, '23 en '24 hun invloed deden gelden: tot December 1925 daalde toen het aantal leden tot dat in 1917, waarna echter opnieuw een voorspoedige, zelfs zeer snelle groei intrad, welke het leden-tal in 4 jaren tijds verdubbelde en op ruim 1000 bracht. De malaise van 1930-1936 heeft toen ook onze Vereeniging tot slachtoffer gemaakt: de daling van het aantal leden, welke zich spoedig afteekende, ging voort tot in het afgelopen jaar, zoodat de N.I.N.H.V. op het oogenblik opnieuw even groot is als 19 jaar geleden: de salaris-vermindering en het vertrek van velen naar Europa (en hun niet-vervanging) zijn de oorzaken geweest, dat het aantal leden nagenoeg tot op de helft terugliep.

Terwijl 1935 nog een daling van het aantal leden te zien gaf, is dit in den loop van

1936 echter weer eenigszins opgelopen, voor het eerst dus sinds 5 jaar. Zouden wij hierin een ommekeer mogen zien, een beginpunt van een nieuwe opklimmende reeks, zooals die van de jaren 1925 tot en met 1929? Wij kunnen slechts hopen, dat, wanneer de lang verbeide opleving thans werkelijk nadert, het aantal leden blijft stijgen, tot de Vereeniging door de gevolgen van de malaise is heengegroeid. Geconstateerd mag echter worden, dat de N.I.N.H.V., ondanks het terugloopen van haar aantal leden, den tegen-spoed met succes het hoofd heeft weten te bieden. Dit moet allereerst worden toegeschreven aan het feit, dat in de achter ons liggende moeilijke jaren onze Vereeniging in staat was de meeste harer populaire werkjes het licht te doen zien. De billijkheid eischt, dat wij haar, door wier toewijding dit mogelijk is geweest, hier bij name noemen: met haar jarenlange, gezonde, finantieele „politiek” heeft onze geroutineerde penningmeesteres, Mejuffrouw L. S. D. MERKUS, der Vereeniging den dienst bewezen, welke een voorwaarde was voor haar bestaan. De verslaggever over het jaar 1925 schreef reeds: „Sinds Mejuffrouw MERKUS in 1923 het beheer op zich genomen heeft, mag van een ware assaineering onzer financiën worden gesproken”. Zoo heeft zij in de crisis-jaren onze Vereeniging de vruchten doen plukken van een voortreffelijk finantieel beheer gedurende bijna 14 jaren!

De oprichtings- en opheffings-datum der Afdeelingen en het fluctueeren van het aantal leden over de afgelopen 25 jaar, geven echter bij lange niet een duidelijk beeld van de moeilijkheden, met welke de oprichters van Vereeniging en tijdschrift, zoowel als de latere leden van Hoofdbestuur en Redactie hebben te kampen gehad. Het is het tijdschrift geweest, welks bestaan meer dan ééns rechtstreeks bedreigd is geworden. Reeds in de bestuursvergadering van Juni 1915 moest getuigd worden van gepasseerde moeilijke jaren, o.a. door het vertrek van Bestuurs- en Redactie-leden. Dit is de jaren door één der steeds weerkeerende moeilijkheden gebleven en heeft de bestaanskansen van het tijdschrift bij voortduring beïnvloed. In de notulen derzelfde bestuursvergadering staat ook vermeld, dat „thans het bestaan van het tijdschrift weer verzekerd” is: in het begin van 1914 was het nl. zóó ver gekomen, dat er ernstig over gedacht is geworden de uitgave te staken, voornamelijk omdat . . . de contributie niet behoorlijk binnen kwam! De uitgever heeft dan ook in de dagen, dat de Vereeniging en het tijdschrift de kinderziekten doormaakten, meer met een nadeelig dan met een voordeelig saldo gewerkt. Dien tegenslag is het maandblad spoedig te boven gekomen. Echter heeft het ook menigmaal te kampen gehad met een tekort aan copie, omdat de actieve medewerking van buiten in den beginne betrekkelijk gering was, hetgeen de Redactie veel hoofdbreken heeft gekost. Bekend is later geworden — hetgeen toenmaals angstig geheim moest worden gehouden —, dat de Redactie zich meermalen gedwongen zag onder pseudoniem te schrijven, ten einde te verbergen, dat het aantal medewerkers zeer veel te wenschen overliet. Maar de „strijd om het bestaan” is daarmee toen door haar gewonnen!

Dan was daar ook de wereldoorlog, welke de oorzaak is geweest, dat de plannen van het Hoofdbestuur niet dadelijk tot uitvoering konden worden gebracht, plannen welke overigens wezen op een voorspoedigen groei omstreeks 1917: of het maandblad zou worden uitgebreid — er was zelfs een voorstel het blad ééns in de 14 dagen te laten

verschijnen! —, of meer gekleurde platen zouden er aan worden toegevoegd! Uit dienzelfden tijd dateert het plan tot de uitgifte van een jaarboekje dan wel van een gratis populair-natuurwetenschappelijk boekwerkje voor de leden. Aan dit alles kon toen geen uitvoering worden gegeven: „de inkomsten van het orgaan dekken de uitgaven er van niet meer”, „de contributie moet verhoogd worden”, „de reserves slinken”, luidt het in de verslagen der volgende jaren, zoodat de uitgave van „een soort zakatlas voor de voornaamste vlinders van Nederlandsch Indië” en „een sawahboekje” een vrome wensch bleef. Eerst in 1925 kon met DELSMAN's „Uit de tropische natuur” een begin worden gemaakt met de uitgave van een serie populaire werkjes, welke de Vereeniging hoopt nog lang te kunnen blijven voortzetten. Zij zal in een regelmatige uitgave hiervan haar kracht moeten blijven zoeken, zoowel als in een goede verzorging en in een gevarieerden inhoud van De Tropische Natuur. — Op deze plaats moge er de aandacht op gevestigd worden, dat er voor het tijdschrift een groote behoefte blijft bestaan aan kleinere artikelen op natuurhistorisch gebied, welke het blad zoo veel aantrekkelijker kunnen maken. Maar het machtig worden van juist dergelijke bijdragen is steeds een bron van teleurstellingen voor de Redactie. Late men zich daarvan rekenschap geven en zich tegelijkertijd aan den arbeid zetten. Het gaat hier waarlijk niet om bijdragen van literaire waarde! De rubriek der „Korte Mededeelingen”, welke van zulk een groot belang is voor den inhoud van het maandblad, is als het ware in het leven geroepen voor de bescheiden natuurliefhebbers, die toch hun medewerking willen geven.

Over de malaise van 1930 tot heden werd boven reeds gesproken als ook over het succes, waarmede deze door de Vereeniging weerstaan werd. Wij hebben den moed te verwachten, dat voor ons weer een gunstiger tijd aanbreekt en dat wij in versneld tempo de serie werkjes kunnen gaan uitbreiden. Aan een vogelboekje wordt reeds gewerkt; met andere publicaties hebben onze gedachten zich reeds bezig gehouden. Het is met De Tropische Natuur, dat het Hoofdbestuur de uitgifte van deze populair-natuurwetenschappelijke werkjes als haar belangrijkste taak blijft beschouwen. Deze uitgifte denkt zij, ondanks de kostbare uitgave van dit jubileum-nummer, te kunnen doen met den steun van U allen, welke o.a. kan bestaan in een ruime en snelle afname van de boekjes, welke voor U geschreven werden.

Wie hebben nu, met elkaar te zamen werkend, Vereeniging en tijdschrift 25 jaar lang geleid en gelooft? Welke factoren hebben het mogelijk gemaakt, den velen belangstellenden zoo eenigszins mogelijk te geven, hetgeen zij vroegen en verwachtten? Dat zijn geweest: de bekwaamheid van een penningmeesteres, de bereidheid en belangstelling van een uitgever-medeëigenaar, de opofferende werkkraft van een Redactie, de volharding van oprichters en Hoofdbestuursleden en de medewerking van vele belangstellenden. Deze volgorde werd met opzet zoo gekozen. Immers, zijn het niet de finantiën, welke in eerste instantie elk ondernemen beheerschen? En dan, wat zouden een Bestuur en een Redactie niet voor extra problemen gestaan hebben zonder de bereidwilligheid van een uitgever, die onze zaak diende, mede terwille van die zaak zelf, en dat in een tijd, waarin onze Vereeniging nog te klein en te weinig krachtig was om op eigen beenen te staan! Het is, dat moet worden toegegeven, niet altijd pais en vreë geweest tusschen de Vereeniging en de verzorgers van haar maandblad, maar

wellicht heeft men vroeger elkaars moeilijkheden niet steeds voldoende onderkend. Hoe dit zij, als men thans den 1sten jaargang van het maandblad met den 25sten vergelijkt, is alle toelichting verder overbodig: een typografisch zoo uitnemend verzorgd tijdschrift als *De Tropische Natuur* is, kan wedijveren met het beste wat er op dit gebied bestaat. De Vereeniging is daarom grooten dank verschuldigd aan de firma VISSER & Co. te Batavia-C. en speciaal haren oud-directeur, den heer J. OBDAM, die jaren lang een ononderbroken belangstelling in de ontwikkeling van het tijdschrift heeft getoond. Omgekeerd heeft ons blad ook zijn uitgever een dienst bewezen: *De Tropische Natuur* heeft een goeden naam, zoowel in binnen- als in buitenland. Dit succes dankt onze Vereeniging aan de vele Bestuurs- en Redactie-leden, die haar de jaren door hebben gediend, doch over wier namen dit verslag wil zwijgen. Zij hebben hun werk gedaan, con amore, uit belangstelling en ter bevordering van de liefde voor de levende tropische Natuur. Het kan hun slechts tot een groote voldoening zijn, dat door hun toewijding van weleer de Vereeniging thans met optimisme een nieuwe periode kan ingaan.

Mogen zij, die in de komende jaren de belangen van Vereeniging en maandblad zullen behartigen, met evenveel energie hun werkkraft daaraan geven. Het is dan hun goed recht te vertrouwen op den steun van hen, voor wie zij die werkkraft beschikbaar stellen. Wel is de Vereeniging met haar tijdschrift er voor U allen, doch *Gij* zijt er niet alleen om te ontvangen: *Gij* zijt er ook om te steunen en mede te werken. Dus, hoezeer Hoofdbestuur en Redactie ook hopen, dat het aantal Uwer spoedig zal toemenen, zij verwachten tevens, dat U actief zult deelnemen aan den groei en bloei der N.I.N.H.V.

Moge deze jubileum-uitgave U de overtuiging schenken, dat Uwe persoonlijke medewerking van groot belang en dus onmisbaar is.

D. F. VAN SLOOTEN.

Voorzitter der N.I.N.H.V.

EEN TERUGBLIK.

Gevolg gevende aan het verzoek van den voorzitter der Nederlandsch Indische Natuur-Historische Vereeniging, den heer D. F. VAN SLOOTEN, wil ik gaarne mede getuigen ter herdenking van het vijftienvintig jarig bestaan van *De Tropische Natuur*.

Het is thans 25 jaren geleden, dat wijlen de heer J. W. A. VAN WELSEM bij mij ten kantore kwam met de vraag, of ik als uitgever iets voelde voor een tijdschrift, gewijd aan de Indische flora en fauna. Ik toonde mij met dit voorstel ten zeerste ingenomen, en niet lang daarna had ik mij te vervoegen ten zijnen huize, waar de eerste besprekingen zouden gehouden worden. Ik ontmoette er, en dus ook als mede-oprichters, de heeren A. R. SCHOUTEN en A. J. KOENS. Eerstgenoemde is nu ook reeds eenige jaren ter ziele en de derde heeft lang geleden, zooals thans nog maar al te veel voorkomt, Indië voor goed den rug gekeerd.